

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 9165/99

כבוד השופט ט' שטרסברג-כהן
כבוד השופט י' אנגלרד
כבוד השופט א' ריבלין

בפני:

1. איציק וצורי (1986) שותפות רשומה
2. חן צידון ניהול וייזום בע"מ
3. ס.ע.ר דן ניהול והשקעות בע"מ
4. יצחק דדון
5. צורי חסון

המערערים:

נ ג ד

מנהל מס שבח מקרקעין

המשיב:

**ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי
בתל-אביב-יפו בתיק עמ"ש 1126/99 מיום
9.11.99 על ידי כבוד השופט א' הומינר**

י"ג בתמוז תשס"ב (23.6.02)

תאריך הישיבה:

עו"ד מאיר לביא
עו"ד עמנואל לינדר

בשם המערערים:
בשם המשיב:

פסק-דין

השופט ט' שטרסברג-כהן:

1. המערערת 1 (להלן: השותפות) שהינה שותפות רשומה היתה הבעלים של חלקת מקרקעין. המערערים 4-5 (להלן: השותפים) הינם שותפים בשותפות בחלקים שווים. השותפים העבירו את זכויותיהם בשותפות לשתי חברות שבבעלותם (המערערות 2-3; להלן: החברות). העסקה דווחה למשיב וזה הוציא לשותפות שומת מס שבח, ולחברות שומות מס רכישה (להלן: השומות המקוריות). על השומות המקוריות הוגשה השגה למשיב בטענות שונות. ההשגה נדחתה ועל כך הוגש ערר לועדת הערר לפי חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963 (כיום, חוק מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה), תשכ"ג-1963; להלן: החוק). במסגרת ישיבת קדם משפט הסכימה באת-כוח המשיב כי שומת מס השבח הוצאה לנישום הלא נכון - השותפות - וכי היתה צריכה להיות מוצאת לשותפים. לפיכך הודיעה כי המשיב יוציא שומות מתוקנות בהתבסס על סעיף 85 לחוק (להלן: השומות המתוקנות), ואכן כך עשה. לאור זאת, ביקשו המערערים מבית המשפט

לקבל את הערר על הסף. המשיב טען, כי יש למחוק את הערר ולחילופין לקבלו מבלי שהדבר יהווה מעשה בית דין לגופו של עניין ומבלי שתגרע סמכותו של המשיב להוציא שומות מתוקנות.

2. ועדת הערר פסקה, כי "מאחר והשומות נשוא הערר [המקוריות - ט.ש.כ.] בוטלו על-ידי המשיב הרי שהערר מתקבל (פעולה שהינה בגדר מהלך טכני בלבד), אם כי לא לגופה של המחלוקת, לאמור: קבלת הערר לא מהווה ולא תהווה מעשה בית-דין, ואין בה כדי לגרוע מסמכותו ושיקול דעתו של המשיב בהתאם להוראות סעיף 85 לחוק". הועדה הוסיפה וציינה, כי את השומות המתוקנות רשאים המערערים לתקוף על-ידי הגשת השגה, ולאחר מכן לאור ההחלטה בהשגה, על-ידי הגשת ערר חדש לוועדת הערר. המשיב חויב בתשלום הוצאות בסך 5,000 ש"ח.

ואכן, המערערים הגישו השגות על השומות המתוקנות ובמקביל לכך הגישו ערעור זה על פסק דינה של ועדת הערר.

3. המערערים מבקשים לקבוע כי תיקון השומות לאחר הגשת ערר מביא לקבלה מהותית של הערר, באופן שהשומות המקוריות תחשבנה כמבוטלות, עמדת המערערים בנוגע למיסוי העסקה שבמחלוקת תתקבל וייווצר מעשה בית דין המונע הוצאות שומות מתוקנות. לחילופין, מבקשים הם לקבוע, כי ועדת הערר לא היתה מוסמכת להחליט בשאלת קיומו של מעשה בית דין מכוח פסק דינה, באשר שאלה זו צריכה להיות מוכרעת כשתידונה השומות המתוקנות ותועלה נגדן טענה של מעשה בית דין.

לעומתם טוען המשיב, כי מכוח סעיף 85(3) לחוק רשאי המשיב לתקן שומה שנתגלתה בה טעות - בין עובדתית ובין משפטית - תוך ארבע שנים מיום שנעשתה, ואין בכך שהתיקון בענייננו נעשה לאחר הגשת ערר על השומות המקוריות שבוטלו, כדי לאיין את סמכותו של המשיב להוציא שומות מתוקנות.

4. סעיף 89(ב) לחוק מסמך את ועדת הערר "לאשר את השומה, להפחיתה, לבטלה או להחליט בדרך אחרת, אך לא להגדילה, ולצורך זה רשאית הועדה לדון לפי שיקול דעתה בכל דבר שהמנהל רשאי להחליט בו לפי חוק זה, לפי שיקול דעתו". משבוטלו השומות המקוריות ומשהוצאו שומות מתוקנות על-ידי המשיב, לא היה מקום להמשך הליך הערר שנסב על השומות המקוריות. ועדת הערר מצאה לקבל את הערר ובכך פעלה במסגרת סמכותה. היא הוסיפה וקבעה, כי זהו מהלך טכני שאינו מכריע לגופה של המחלוקת וכי קבלת הערר אינה מהווה מעשה בית דין. "יתכן וניתן היה להפסיק את הליך הערר בדרך אחרת, אלא שאין בכך כדי להביא לקביעה כי הפסקה בדרך של קבלת הערר ללא דיון לגופה של המחלוקת, היא דרך פסולה. עם זאת, קביעת

ועדת הערר כי קבלתו על ידה היא פעולה טכנית וקביעתה שאין בקבלת הערר כדי להוות מעשה בית דין, לא היו נחוצות לעניין והן בבחינת אמרת אגב - בין אם נכונות הן ובין אם לאו, ונוטה אני לחשוב שנכונות הן. קבלת הערר אינה גורעת מסמכותו של המשיב ומשיקול דעתו להוציא שומות מתוקנות בהתאם לסעיף 85 לחוק.

את טענת מעשה בית דין רשאים המערערים לטעון במסגרת ההליכים המתנהלים בנוגע לשומות המתוקנות. שם גם מקומן של טענות המערערים לפיהן לא ארעה במקרה שלפנינו "טעות" המצדיקה תיקון של השומות לפי סעיף 85(3) לחוק.

5. לאור האמור מתקבל הערעור ככל שהוא נוגע לסעד החלופי המתייחס לאמירות של ועדת הערר באשר למעשה בית דין ולהיות קבלת הערר פעולה טכנית, והוא נדחה ככל שהדבר מתייחס לסעד המבוקש לפיו יש בפסק הדין של ועדת הערר כדי למנוע הוצאת שומות מתוקנות.

לאור התוצאה, אין מקום לפסיקת הוצאות.

ש ו פ ט

השופט י' אנגלרד:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט א' ריבלין:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק-דינה של כבוד השופטת ט' שטרסברג-כהן.

ניתן היום, כ"ז באב תשס"ב (5.8.02).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

העתק מתאים למקור J03.99091650
 נוסח זה כפוף לשינויי עריכה וניסוח.
 רשם

בבית המשפט העליון פועל מרכז מידע, טל' 02-6750444
 בית המשפט פתוח להערות והצעות: pniot@supreme.court.gov.il
 לבתי המשפט אתר באינטרנט: www.court.gov.il